

عنوان مقاله:

رخساره ها و محیط رسوبی سازند قم در برش بند- امیر در شمال غرب ساوه

محل انتشار:

چهارمین همایش زمین شناسی و محیط زیست (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

نادر کهنسال قدیم وند - عضو هیات علمی گروه زمین شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سید حمید وزیری - عضو هیات علمی گروه زمین شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

ماه نوش محمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد شاخه رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی دانشگاه آزاد ا

خلاصه مقاله:

سازند قم با سن ایلگو میوسن مهمترین سازند هیدروکربنی شناخته شده در ایران مرکزی است. نهشته های این سازند در برش بند- امیر در شمال غرب ساوه به منظور بررسی چینه شناسی، تحلیل رخساره ای و تفسیر محیط های رسوبی مورد مطالعه قرار گرفته است. ناحیه مورد مطالعه در زون ساختاری- رسوبی ایران مرکزی قرار دارد. در بسیاری از رخنمون ها، سازند قم می تواند شامل سه چرخه رسوبی جداگانه باشد، به طوری که هر چرخه رسوبی با رخساره های دریایی کم عمق آغاز و با رخساره های تالابی پایان می یابد. تغییرات رخساره ای سازند قم بسیار زیاد است به گونه ای که در زمان پایین رفتن سطح آب دریا، ژیبس و مارن های ژیبس دار ته نشین شده و در زمان بالا آمدن آب دریا، سنگ آهک و مارن بر جای گذاشته شده است. بدین ترتیب در بسیاری از مناطق، سازند قم را می توان به صورت تناوبی از مارن و سنگ آهک به همراه درون لایه های مارن ژیبس دار و ژیبس در نظر گرفت. این سازند در تمام نقاط ایران مرکزی از کرمان در شرق تا ناحیه خوی در شمال غرب ایران گسترش دارد. سازند قم همچنین دارای تغییرات شدید رخساره ای و محیط رسوبی است. این سازند با یک ناپیوستگی بر روی سازند قرمز زیرین و به گونه ای هم شیب در زیر سازند قرمز بالایی قرار گرفته است. با توجه به محیط رسوبی سازند قم، توالی رسوبات موجود در این سازند از نظر سنگ شناسی دارای تنوع قابل توجهی هستند و از نظر سنگ مخزن، سنگ منشا و پوش سنگ اهمیت فراوان دارند. برش سازند قم در شمال غرب ساوه دارای ستبرای 222 متر است. بررسی های گسترده و دقیق میکروسکوپی در برش بند-امیر منجر به شناسایی رخساره های گوناگون در قالب سه گروه رخساره ای وابسته به محیط های تالاب، سد و دریایی باز انجامیده است. رخساره های تالابی از سنگ هایی با بافت پکستونی ساخته شده اند. رخساره های ریفی از نوع باندستون های مرجانی بوده و نهشته های سدی را پدید آورده اند. رخساره های دریایی باز دارای ویژگی های رخساره های توربیدیتی و نهشته های حوضه ای هستند. نبود رخساره های جزر و مدی و فراوانی رخساره های حاصل از واریزه های ریف و نهشته های توربیدیتی از ویژگی های سازند قم در ناحیه مورد مطالعه است. بررسی تغییرات جانبی و عمودی رخساره ها نشان می دهد که نهشته های سازند قم در برش مورد مطالعه در یک پلت فرم کربناته از نوع شلف حاشیه دار ته نشین شده اند.

کلمات کلیدی:

رخساره، محیط رسوبی، سازند قم، ریف، شلف حاشیه دار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/58649>

